

Internet. Czym są szkodliwe treści?

Według ogólnej definicji szkodliwe treści to „materiały, które mogą wywołać negatywne emocje u odbiorcy, destrukcyjnie oddziaływać na rozwój emocjonalny, poznawczy i społeczny dzieci oraz młodzieży

Wśród szkodliwych treści wyróżniamy:

- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, bądź śmierć, np. zdjęcia/filmy prezentujące ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt;
- treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia (np. restrykcyjne diety lub materiały promujące zażywanie niebezpiecznych substancji);
- treści ksenofobiczne i rasistowskie, szerzące tzw. mowę nienawiści;
- treści pornograficzne, w tym materiały prezentujące relacje seksualne z wykorzystaniem przemocy;
- treści przedstawiające seksualne wykorzystywanie dzieci;
- fałszywe wiadomości (tzw. fake news), często o charakterze sensacyjnym, publikowane w mediach w celu zmanipulowania i wprowadzenia odbiorcy w błąd dla osiągnięcia korzyści, np. finansowych, politycznych;
- patostreamy, czyli relacje na żywo w sieci prezentujące zachowania określone i postrzegane jako patologiczne, np. relacje z libacji alkoholowych, zażywania narkotyków, bójek, a także promujące agresję, zawierające wyzwiska, wulgaryzmy;
- tzw. internetowe wyzwania – „challenge”, polegające na wykonaniu pokazywanego w sieci zadania, które może być śmieszne, trudne, ale też niekiedy bardzo niebezpieczne dla zdrowia i życia.

Choć wydaje się, że na szkodliwe treści można trafić wyłącznie intencjonalnie, to jednak okazuje się, że można zapoznać się z nimi przypadkowo, np. podczas wyszukiwania czegoś w sieci. Źródłem niebezpiecznych materiałów nierzadko są też linki pochodzące z nieznanych źródeł, wyskakujące okienka reklamowe, jak również wiadomości przesyłane przez rówieśników. Podczas gdy pojedynczy, sporadyczny kontakt ze szkodliwymi treściami może wpłynąć na samopoczucie i emocje, tak już regularny kontakt może negatywnie oddziaływać na postrzeganie świata i zachwiać osobowością młodych ludzi

Skutki kontaktu ze szkodliwymi treściami. Czy jest się czego bać?

Niestety – dostęp do szkodliwych treści internetowych nierzadko wiąże się z poważnym ryzykiem dla rozwoju emocjonalnego dzieci i młodzieży i ich funkcjonowania. Materiały online obrazujące przemoc mogą negatywnie oddziaływać na psychikę, wywoływać lęk, a także prowadzić do agresywnych postaw wobec innych osób. Możliwych konsekwencji jest jednak więcej: to także zniekształcony obraz rzeczywistości, pogorszenie nastroju, znieczulenie na losy ofiar przemocy, skłonność do ryzykownych zachowań i działań antyspołecznych, a także utrwalanie negatywnych stereotypów i fałszywych poglądów na sferę seksualności.

Ewa Pokorska